

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

Душеба О. В.

*аспірант Навчально-наукового Інституту аерокосмічних технологій
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Тисячук О. В.

*аспірант Навчально-наукового Інституту аерокосмічних технологій
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Хребтієвський Я. Ю.

*аспірант Навчально-наукового Інституту аерокосмічних технологій
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Вступ. Здатність машин і програм аналізувати отриману інформацію, робити висновки, приймати на їх основі рішення актуалізує проблему своєчасної організації відповідного наукового обговорення. Нині відбувається невпинне поширення та використання можливостей штучного інтелекту в сфері освіти. Онлайн-навчання стало можливим завдяки широкосмуговому інтернету та ресурсам і послугам хмарних технологій. Завдяки штучному інтелекту ці платформи переходять на новий рівень і підвищують ефективність процесу навчання. За допомогою текстових та голосових повідомлень студенти можуть спілкуватися із цифровими помічниками. За допомогою чат ботів штучний інтелект вже зараз оптимізує процес навчання здобувачів вищої освіти. Інструменти штучного інтелекту поступово, але водночас комплексно та масштабно змінюють концептуальний підхід до викладання в ЗВО, а також в форматах неформальної і інформальної освіти. Поза сумнівом, що та чи інша технологія здатна, як спростити роботу та підвищити ефективність суб'єктів педагогічної та учбової діяльності, так і нести в собі ризики і загрози. Для суб'єктів освітнього процесу такі ризики полягають

у скороченні попиту на їхні послуги. Відповідно, мінімізацію ризиків слід розглядати як процес, який обумовлений виключно мотивацією до самотрансформування. Природа самотрансформацій закладена як у звичках особистості до ризикування, так і в можливостях реалізації життєвих рішень.

Попри ризик небезпек, абсолютна заборона розробки та впровадження систем штучного інтелекту є неможливою, вони будуть винайдені та розповсюджені незалежно від нашого бажання та ставлення до них. Принципово не може стати дієвою заборона досліджень в сфері штучного інтелекту.

Зовсім нещодавно на ринку високих технологій з'явився новий AI-бот: ChatGPT (Generative Pre-trained Transformer), який являє собою комбінацію великої статистичної моделі мови та штучного інтелекту. Він побудований на базі сімейства великих мовних моделей GPT-3.5 від OpenAI. Можливості ChatGPT достатньо потужні, його можна використовувати для найрізноманітніших цілей, отримувати відповіді на запитання, одержувати інформацію для підтримки невимушеної бесіди, генерувати тексти за запитом. Потужність технології миттєвого генерування тексту, схожого на людину, актуалізувало проблематику соціалізації штучного інтелекту в освіті.

Хоча штучний інтелект сам по собі не має моральної компоненти, але може визначити деякі етичні наслідки та проблеми, які виникають під час використання чат-ботів, таких як chatgpt:

1. Конфіденційність даних: чат-ботам, таким як chatgpt, потрібен доступ до даних користувачів, включаючи особисту інформацію, історію чату та налаштування. Збереження приватності та конфіденційності даних має вирішальне значення для встановлення довіри користувачів.

2. Упередженість: моделі обробки природної мови (NLP), як-от GPT-3, яка підтримує chatgpt, вивчають свої вхідні дані, які можуть містити упередження, такі як стать, раса та культурні стереотипи.

3. Підзвітність: у деяких випадках чат-боти можуть надавати користувачам невірну або шкідливу інформацію. Важливо мати механізми, які гарантуватимуть, що чат-боти будуть відповідати за свої дії та надавати точну інформацію.

4. Прозорість: користувачі повинні знати, що вони взаємодіють із чат-ботом ШІ, а не з людиною-оператором. Чат-боти повинні бути прозорими щодо своїх можливостей, обмежень і намірів.

5. Відповідальність: оскільки чат-боти стають більш досконалими, вони братимуть на себе більше відповідальності в процесі прийняття рішень. Вкрай важливо переконатися, що чат-боти створені таким чином, щоб надавати пріоритет етичним і моральним міркуванням.

Також варто зазначити і суто технічні недоліки такого концепту.

Обмежені можливості спілкування: чат-боти запрограмовані на реагування на певні команди, і їм може не вистачати гнучкості, щоб адаптуватися до мінливих контекстів або неочікуваних запитів клієнтів.

Нездатність розуміти складну мову: чат-ботам зі штучним інтелектом може бути важко зрозуміти складні фрази, ідіоми або слова, що використовуються в різних мовах або діалектах.

Питання конфіденційності та безпеки: чат-боти штучного інтелекту мають бути запрограмовані на безпечну обробку конфіденційної інформації та запобігання несанкціонованому доступу, зловживанням або витоку даних.

Надмірна залежність від технологій: компанії можуть занадто сильно покладатися на чат-ботів і забувати про цінність людської взаємодії, співпереживання та персоналізації.

Відсутність емоційного інтелекту: чат-боти штучного інтелекту можуть не розпізнавати емоційні стани, такі як розчарування, гнів або смуток, і реагувати на них, що призводить до невдоволення та негативних відгуків від клієнтів.

Висновки. Не дивлячись на спокусу повсемісного використання штучного інтелекту вже зараз – в тому числі в освітніх процесах, нам варто утриматись до отримання більш повних даних щодо недоліків такого підходу.

Важливо усунути ці потенційні недоліки та помилки чат-ботів штучного інтелекту, щоб переконатися, що вони забезпечують найкращу взаємодію з користувачами, одночасно захищаючи їх конфіденційність і безпеку.

Література:

1. Cooper, G. Examining Science Education in ChatGPT: An Exploratory Study of Generative Artificial Intelligence. J Sci Educ Technol. 2023.